

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Michala Ryšky a soudkyní JUDr. Kateřiny Čuhelové, Ph.D., a Mgr. Ivy Krejčířové ve věci

žalobce: **J.T.**, narozený dne XXXXX
bytem XXXXX
zastoupený advokátkou Mgr. Veronikou Urbánkovou
sídlem Bukovina 86, 679 05 Bukovina

proti
žalovaným: 1. **A.D.**, narozená dne XXXXX
bytem XXXXX
zastoupená advokátem Mgr. Ivo Porčem jako opatrovníkem
sídlem Blanenská 403, 679 02 Rájec – Jestřebí

2. **L.D.**, narozená dne XXXXX
bytem XXXXX
zastoupená advokátem Mgr. Michaelem Strakou
sídlem Plotní 332/73, 602 00 Brno

o ochranu osobnosti s náhradou nemajetkové újmy,

o odvolání žalobce proti rozsudku Okresního soudu v Blansku ze dne 8. března 2024,
č. j. 9 C 1/2023-301,

takto:

I. Rozsudek soudu prvního stupně se v části II. výroku **mění** tak, že 1. žalovaná je povinna zaslat do 15 dnů od právní moci rozsudku na adresu J.T. XXXXX, dopis následujícího znění: „*Vážený pane, omlouvám se Vám, že jsem lhala, když jsem veřejně tvrdila, že jste mne znásilnil.* A.D.“.

- II. Rozsudek soudu prvního stupně se ve zbývajících částech II. výroku a ve III., IV. a V. výroku **potvrzuje.**
- III. Žalobce, 1. žalovaná ani Česká republika nemají ve vzájemných vztazích právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.
- IV. Žalobce je povinen zaplatit do 3 dnů od právní moci rozsudku 2. žalované k rukám jejího zástupce na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 15 669,50 Kč.

Odůvodnění:

1. V záhlaví označeným rozsudkem soud prvního stupně zastavil řízení o uložení povinnosti 1. žalované upustit od jakéhokoli rozšiřování tvrzení, že byla žalobcem znásilněna (I. výrok). Zamítl žalobu na uložení povinnosti 1. žalované zaslat žalobci dopis s omluvou za to, že lhala, když veřejně tvrdila, že ji znásilnil, a že řekla, že jeho děti jsou špíny zlodějské, které skončí v past'áku, a on ve vězení (II. výrok). Právě tak zamítl žalobu na uložení povinnosti žalované zaslat žalobci dopis s omluvou za bezdůvodná podání pro podezření z vloupání, neoprávněné výměny vložky zámku, porušování domovní svobody a krádeže, nebezpečného pronásledování a (opět) porušování domovní svobody, vedená Policií ČR pod specifikovanými spisovými značkami (III. výrok), jakož i žalobu na zaplacení přiměřeného zadostiučinění ve výši 200 000 Kč (IV. výrok). Současně soud prvního stupně uložil žalobci povinnost zaplatit 2. žalované k rukám jejího zástupce na náhradě nákladů řízení částku 27 025,60 Kč (V. výrok).
2. Zamítnutí žaloby vůči 1. žalované odůvodnil soud prvního stupně tím, že ve vztahu k žalobou napadaným veřejným tvrzením 1. žalované, že ji žalobce znásilnil, že jeho děti jsou špíny zlodějské, které skončí v past'áku, a on ve vězení, neunesl žalobce břemeno tvrzení, neboť přes opakované výzvy soudu nebyl schopen konkretizovat, jaký konkrétní dopad na něj údajná tvrzení 1. žalované (která navíc částečně směřovala vůči osobám odlišným od žalobce) měla. Ve vztahu k 2. žalované vzal soud prvního stupně za prokázané, že 2. žalovaná podala na Policii ČR několik oznámení na žalobce, která skončila odložením. Z provedených důkazů však nevyplývalo, že by v nich 2. žalovaná uvedla nepravdivé nebo záměrně zkreslené informace, respektive že by tato oznámení měla šikanózní charakter. Soud prvního stupně proto dovodil, že tato podání 2. žalované jsou kryta zákonnou licenci jako okolností vylučující neoprávněnost zásahu do práva na ochranu osobnosti.
3. Proti II. až V. výroku rozsudku soudu prvního stupně podal žalobce odvolání, kterým se domáhal jejich zrušení a vrácení věci soudu prvního stupně k dalšímu řízení. Namítl, že v řízení před soudem prvního stupně došlo k porušení základních procesních práv žalobce, neboť po poučení dle § 118a odst. 1, 3 o.s.ř. nedal soud prvního stupně žalobci reálnou možnost doplnit tvrzení a důkazy. Zástupkyně žalobce totiž po tomto poučení žádala o poskytnutí lhůty ke splnění procesních povinností, avšak soud prvního stupně trval na okamžitém označení tvrzení a důkazů, což je s ohledem na složitost věci projevem svévole, kterým bylo znemožněno žalobci řádně uplatnit jeho práva. Přestože byla žalobcem doplněna tvrzení a důkazy, které na místě doplnit mohl, soud prvního stupně se nároky žalobce vůči 1. žalované nezabýval a zabýval se v podstatě jen nároky vůči 2. žalované. Pokud ohledně opakovaného podávání trestních oznámení 2. žalovanou dovodil, že nešlo o exces, pak dle žalobce při podání některých trestních oznámení musela 2. žalovaná vědět, že pachatelem nemůže být žalobce, neboť např. ve věci podezření z neoprávněné výměny vložky zámku uvedla, že má podezření na žalobce, avšak z policejního spisu vyplývá, že zámek byl vyměněn na základě pokynu 2. žalované jejím bratrem. V přestupkovém řízení na základě opakovaného oznámení 2. žalované pro krádež psa vyšlo najevo, že žalované požadovaly opakovaně po žalobci vrácení psa pořízeného za společného soužití všem dětem a 1. žalovaná dokonce vypověděla, že neustále kontaktovala žalobce, aby jim psa přivedl, protože si ho její matka (2. žalovaná) chtěla nahrát na kamerový záznam, aby měla důkazy, že se přibližuje k obydlí,

a to přesto, že o psa, který měl být záminkou, neměly zájem. Opakovaně se stávalo, že žalobce přivedl psa, dal jim ho za plot, ony ho pustily a musel to řešit i starosta obce XXXXX. Z uvedeného vyplývá, že 2. žalovaná vysloveně provokovala žalobce a hledala záminky, aby na něj mohla podat trestní oznámení. K zásahu do osobnostních práv žalobce nedošlo při přiměřeném hájení chráněných zájmů 2. žalované a jednalo se o excés.

4. V rámci vyjádření k odvolání navrhla 1. žalovaná potvrzení napadeného rozsudku jako věcně správného. Uvedla, že ještě před zahájením jednání byl žalobce soudem prvního stupně upozorněn na nedostatky žaloby ohledně skutkových tvrzení a označení důkazů a chtěl, aby jednání bylo zahájeno s tím, že nedostatky odstraní při jednání, což však neučinil.
5. Rovněž 2. žalovaná navrhla potvrzení napadeného rozsudku jako věcně správného, neboť soud prvního stupně správně zjistil skutkový stav, když provedl podrobné dokazování ve věci, přičemž důkazy, které byly způsobilé případně potvrdit verzi žalobce, tento ani netvrdil, natož aby je dokazoval. Při podání oznámení pro podezření ze spáchání trestného činu 2. žalovaná pouze plnila zákonnou licenci a chránila své zdraví a majetek. Soud prvního stupně již v průběhu řízení žalobce usnesením ze dne 25. 4. 2023, č. j. 9 C 1/2023-170, písemně upozornil, že neunáší břemeno důkazní a břemeno tvrzení a že žaloba trpí vadami, přičemž žalobce byl navíc zastoupen advokátem. Pokud žalobce namítá, že po poučení dle § 118a o.s.ř. neměl dostatek času na doplnění tvrzení a důkazů, není chybou soudu prvního stupně, že se právní zástupce žalobce nedostatečně připravil a včas neoznačil rozhodné skutečnosti. Nebylo prokázáno, že by 2. žalovaná při podání trestních oznámení vědomě uváděla nepravdivé okolnosti s cílem poškodit žalobce, a ostatně i sám žalobce v rámci odvolání sděluje, že jej 2. žalovaná označovala jako možného pachatele. V rámci trestního oznámení činěného ohledně krádeže psa dokonce 2. žalovaná poukazovala na to, že v době, kdy k jednání došlo, byl žalobce s ní v autobuse, a proto se nemohl jednání sám dopustit. Žalobce záměrně překrucuje závěry přestupkové komise, kde sice vyšlo najevo, že 1. žalovaná napsala jednu SMS synovi žalobce se slovy „Dobrý den dáte nám to psa?“, avšak neuvedla, že by tak učinila na příkaz 2. žalované, a ta uváděla, že o SMS nezletilá nevěděla.
6. V rámci repliky k vyjádření žalovaných uvedl žalobce, že žádná lhůta k odstranění nedostatků mu nebyla soudem prvního stupně poskytnuta před zahájením jednání ani v jeho průběhu. Ohledně výroku 1. žalované, že žalobcovy děti jsou špíny zlodějské a skončí v pastěáku, se soud prvního stupně vůbec nezabýval namítaným rasovým podtextem výroku a neprovedl k němu důkazy. Není pravdou, že by 2. žalovaná činila trestní oznámení v dobré víře, rozhodně tomu tak nebylo v případě oznámení pro podezření z neoprávněné výměny vložky zámku, když z policejního spisu vyplývá, že zámek byl vyměněn na základě pokynu 2. žalované jejím bratrem. Ohledně opakovaného trestního oznámení pro krádež psa vyšlo najevo, že žalované opakovaně požadovaly po žalobci vrácení psa pořízeného za společného soužití jejich dětem, a to přesto, že o psa, který byl pouze záminkou, neměly zájem. Přestupková komise k tomu uvedla, že když o méně než rok později žalobce chtěl 2. žalované psa vrátit, ta se proti tomu ohrazovala, že si ho nemůže převzít kvůli chybějícímu plotu, a věc opět oznámila policii. Přestupková komise uvedla, že jednání 2. žalované se dá vystihnout rčením „*kdo chce psa bít, hůl si vždycky najde*“, neboť když žalobce získal psa do své moci, 2. žalovaná kontaktovala policii, a když ho chtěl vrátit zpět, opět kontaktovala policii. Ohledně SMS o vrácení psa uvedla 1. žalovaná v přestupkovém řízení, že zprávu psala proto, aby přesně věděla, v kolik hodin to bude, aby si 2. žalovaná mohla nastavit kameru a aby to mohla oznámit na policii.
7. Krajský soud v Brně jako soud odvolací (§ 10 o.s.ř.) po zjištění, že odvolání bylo podáno k tomu oprávněným subjektem (§ 201 o.s.ř.), směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je přípustné (§ 201, § 202 a *contr.* o.s.ř.), a bylo podáno včas (§ 204 odst. 1 o.s.ř.), v souladu s ustanovením § 212 a § 212a odst. 1 o.s.ř. přezkoumal rozhodnutí soudu prvního stupně a řízení mu předcházející v odvoláním napadeném rozsahu (tedy vyjma I. výroku) i nad rámec odvolacích důvodů, a dospěl

k závěru, že odvolání žalobce je částečně důvodné, s čímž byli účastníci řízení v zájmu předvídatelnosti a s poukazem na zákaz překvapivého rozhodnutí seznámeni při jednání odvolacího soudu.

8. Odvolací soud nepřehlíží celkový kontext věci, plný celé řady vzájemných schválností a oznámení, provázejících ukončení soužití žalobce a 2. žalované (viz i obdobné konstatování Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje, Územního odboru Blansko ve vyrozmění ze dne 26. 7. 2022, č. j. KRPB-150257-2/ČJ-2022-0601UO-VRJ, či přestupkové komise města Blanska v usneseních ze dne 30. 6. 2023, sp. zn. SMBK 21916/2023/PRÁV-28 a SMBK 17199/2023/PRÁV-31), doprovázený i páčáním trestné činnosti žalobce vůči 2. žalované. Žalobce byl totiž trestním příkazem Okresního soudu v Blansku ze dne 13. 7. 2022, č. j. 14 T 88/2022-45, uznán vinným spácháním přečinu výtržnictví (bezdůvodné opakované verbální a fyzické napadení 2. žalované dne 9. 5. 2022 na autobusové zastávce, po nástupu do autobusu a při cestě k zastávce trolejbusu). Rozsudkem Okresního soudu v Blansku ze dne 19. 6. 2023, č. j. 14 T 67/2023-243, byl žalobce uznán vinným spácháním přečinu omezování osobní svobody (na podzim 2021 násilím odtáhl 2. žalovanou do vozidla). Žalobce byl rovněž pro své chování vůči 2. žalované vykázán ze společného obydlí (úřední záznam Policie ČR o vykázání ze dne 17. 12. 2021) a pro chování vůči 2. žalované, jehož svědkem byla 1. žalovaná, bylo Okresním soudem v Blansku nařizeno i předběžné opatření ve věci domácího násilí ze dne 24. 12. 2021, č. j. 30 Nc 9/2021-14, prodloužené usnesením Okresního soudu v Blansku ze dne 16. 3. 2022, č. j. 32 Nc 1/2022-21. Trestní věc, vedená v tomto směru na základě obžaloby pro zločin týrání osoby žijící ve společném obydlí, týkající se zlého nakládání žalobce s 2. žalovanou v přesně nezjištěné době nejméně od prosince 2020 do 17. 12. 2021, byla skončena usnesením Okresního soudu v Blansku ze dne 19. 6. 2023, č. j. 14 T 67/2023-241, postoupením Městskému úřadu v Blansku, neboť se nejedná o trestný čin, avšak skutek by mohl být posouzen jako přestupek.
9. Nicméně ani v takovém kontextu nelze tolerovat **zcela smyšlené a veřejně učiněné nařčení žalobce ze znásilnění 1. žalované, učiněné 1. žalovanou před dalšími žáky**. Byť totiž skutky žalobce snižují jeho čest a vážnost ve společnosti, žádný člověk není z právního hlediska zcela bezectný a každý má naopak bez ohledu na své skutky zachováno právo na respektování elementární cti a důstojnosti, neboť jde o hodnoty imanentní tomu, že je člověk člověkem (blíže viz odst. 14 odůvodnění rozsudku odvolacího soudu).
10. Ve vztahu k uvedenému skutku 1. žalované odvolací soud nesouhlasí se soudem prvního stupně učiněným a nepřipustně formalistickým zamítnutím žaloby pro neunesení břemene tvrzení žalobcem, neboť žalobce v tomto směru dostatečně vymezil skutkový rámec věci a navrhl i důkazy, z nichž přitom daný skutek opravdu a bez jakýchkoli pochybností vyplývá. Žalobce totiž ve svém písemném podání ze dne 25. 1. 2023 uvedl skutková tvrzení, dle kterých o něm 1. žalovaná veřejně tvrdila, že ji znásilnil a čeká s ním dítě, a že uvedené tvrzení bylo z podnětu školy prošetřeno Policií České republiky, Krajským ředitelstvím Jihomoravského kraje, Územním odborem Blansko, pod sp. zn. KRPB 215265/ČJ-2022-060171 a z šetření vyplynulo, že si 1. žalovaná vše vymyslela. Dále uvedl, že toto nepravdivé obvinění ze znásilnění učiněné ze strany 1. žalované bylo také předmětem šetření v Základní škole XXXXX. K prokázání skutku žalobce k důkazu navrhl, nechť soud prvního stupně vyžádá příslušný policejní spis a předložil vyjádření Základní školy XXXXX. Tím žalobce dostatečně splnil své procesní povinnosti tvrdit rozhodné skutečnosti a navrhnout k nim důkazy, přičemž skutečnost, že 1. žalovaná ve věku dvanácti let opravdu sdělila, že ji žalobce znásilnil, vyplývá i z vyjádření 2. žalované jako její matky a rovněž ze soudem prvního stupně k důkazu provedené e-mailové komunikace mezi žalobcem a školou, v níž ředitel školy uvádí, že pokud se k němu dostane informace o znásilnění, je povinen to oznámit policii. Žalobce v této e-mailové komunikaci označil i svědky šíření této informace 1. žalovanou, a to V.Č., M.Z. a M.M.

11. Za této situace odvolací soud sám provedl dokazování podstatnými listinami z výše uvedeného spisu Policie České republiky, Krajského ředitelství Jihomoravského kraje, Územního odboru Blansko, sp. zn. KRPB 215265/ČJ-2022, který byl k důkazu žalobcem navržen již před soudem prvního stupně. Takto odvolací soud zjistil, že dle úředního záznamu ze dne 14. 10. 2022 bylo ve škole na základě oznámení ředitele školy provedeno policejní šetření, při kterém bylo mimo jiné hovořeno s žáky V.Č. a M.Z., kteří potvrdili, že asi před týdnem (cca 6. nebo 7. 10. 2022) říkala na zastávce autobusu ve XXXXX 1. žalovaná, že ji žalobce znásilnil a je těhotná. Sama 1. žalovaná pak policii uvedla, že **si vše jen tak vymyslela**, byla to jen taková „*jako sranda*“ a nedošlo jí, co se stane. Její maminka netuší, že si to vymyslela. Syn žalobce L.T. uvedl, že se o znásilnění 1. žalované otcem dozvěděl od V.Č. a řekl to doma otcí. Ředitel školy P.D. uvedl, že se o tom dozvěděl právě od žalobce. Nejen z vysvětlení ředitele školy, nýbrž i třídního učitele M.K. a výchovné poradkyně M.M. vyplynulo, že o problému se znásilněním 1. žalované a jejím možným těhotenstvím žáci s pedagogy nehovořili.
12. Bylo proto prokázáno, že si 1. žalovaná své nařčení žalobce ze znásilnění a svého těhotenství, které veřejně sdělila před dalšími žáky čekajícími na zastávce autobusu ve XXXXXu zhruba 6. nebo 7. 10. 2022, vymyslela. Bylo jí v té době více než dvanáct let, avšak méně než třináct let, a nedošlo v tomto směru k zanedbání náležitého dohledu ze strany 2. žalované jako její matky, který nelze vykonávat permanentně na každém kroku (např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 9. 2020, sp. zn. 25 Cdo 1091/2020, a v něm citovaná judikatura), přičemž 2. žalovaná o celé záležitosti vůbec nevěděla a nároky vůči ní nejsou z tohoto skutku vznášeny.
13. Jde-li o soudem prvního stupně přepjatě formalisticky akcentovanou otázku nedostatku skutkových tvrzení ohledně dopadu neoprávněného zásahu 1. žalované do sféry žalobce, je zde evidentní, že obdobné veřejné nařčení ze znásilnění nezletilého dítěte, spojené nadto návazně s policejním šetřením ve škole, mělo objektivní potenciál negativně se dotknout osobnostní sféry žalobce v jeho právech na čest a důstojnost, které má v elementární rovině každý člověk bez rozdílu a bez ohledu na své skutky (k nim viz odst. 8 odůvodnění rozsudku odvolacího soudu).
14. Zatímco svou čest konkrétní člověk získává a požívá svou činností ve společnosti, lidská důstojnost je statkem, který mají všichni lidé nezávisle na svých skutcích a svém postavení ve společnosti. Neoprávněný zásah do cti v praxi zpravidla představuje zároveň zásah do důstojnosti člověka (obdobně *Knap, K. a kol. Ochrana osobnosti podle občanského práva. 4. podstatně přepracované a doplněné vydání. Praha: Linde Praha, a.s., 2004, s. 308-309*). Čest zcela neztrácí ani pachatel trestného činu, neboť takový čin zpravidla nezasahuje všechny oblasti jeho života, a proto jeho čest v oblasti, které se spáchaný trestný čin nedotýká, je i nadále zachována. Zpravidla ji odsouzený ztrácí jen v té oblasti, do níž zasáhl trestným činem. Čest neztrácí ani člověk, který provozuje prostituci, oddává se zneužívání návykových látek nebo vede např. zhýralý život (viz komentář k § 184 in *Šámal, P. a kol. Trestní zákoník. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023*).
15. Neoprávněné nařčení ze znásilnění nezletilého dítěte by se negativně dotýkalo elementární cti a důstojnosti každého člověka na místě žalobce (tzv. objektivizace újmy) a bylo by způsobilé je značnou měrou poškodit. Je obecně známou skutečností, že pachatelé sexuálního násilí, zejména pak sexuálního násilí na dětech, jsou vystaveni silnému odsudku veřejnosti, volající po přísných trestech (z poslední doby srov. např. veřejné pobouření ohledně tzv. kauzy Anička – viz nález Ústavního soudu ze dne 19. 3. 2025, sp. zn. Pl. ÚS 17/24). Je-li pro soud zjevné, že by újmu utrpěl jakýkoli běžný člověk v dané situaci, je vznik této újmy notoriitou, kterou v souladu s § 121 o.s.ř. není třeba dokazovat (srov. obdobně rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15. 3. 2012, sp. zn. 30 Cdo 2555/2010), což platí tím spíše, že žalobce se za tento neoprávněný zásah 1. žalované domáhá jen její prosté osobní omluvy a nikoli omluvy veřejné či peněžitého zadostiučinění.

16. Dle v té době (od 1. 7. 2021) účinných ustanovení o.z. platí, že nezletilý, který **dovršil třinácti let** a nenabyl plné svéprávnosti, nebo ten, kdo je stížen duševní poruchou, nahradí způsobenou škodu, pokud byl způsobilý ovládnout své jednání a posoudit jeho následky; poškozenému náleží náhrada škody i tehdy, nebránil-li se škůdci ze šetrnosti k němu (§ 2920 odst. 1). Nebyl-li nezletilý, který dovršil třinácti let a nenabyl plné svéprávnosti, nebo ten, kdo je stížen duševní poruchou, způsobilý ovládnout své jednání a posoudit jeho následky, má poškozený právo na náhradu, je-li to spravedlivé se zřetelem k majetkovým poměrům škůdce a poškozeného (§ 2920 odst. 2). Škodu způsobenou **nezletilým mladším třinácti let** nahradí ten, kdo nad ním zanedbal náležitý dohled. Nedošlo-li ke škodě v důsledku zanedbání náležitého dohledu, nahradí škodu nezletilý, způsobil-li ji činem povahy úmyslného trestného činu nebo je-li to spravedlivé se zřetelem k jeho majetkovým poměrům a majetkovým poměrům poškozeného (§ 2920 odst. 3 o.z.). Společně a nerozdílně se škůdcem, je-li jím nezletilý, který dovršil třinácti let, nebo ten, kdo je stížen duševní poruchou, nahradí škodu i ten, kdo nad ním zanedbal náležitý dohled. Není-li škůdce povinen k náhradě, nahradí poškozenému škodu ten, kdo nad škůdcem zanedbal dohled (§ 2921 odst. 1). Není-li nezletilý škůdce povinen k náhradě a ke škodě nedošlo v důsledku zanedbání náležitého dohledu, nahradí škodu ten, kdo má a vůči dítěti vykonává rodičovskou odpovědnost v plném rozsahu, je-li to spravedlivé se zřetelem k jeho majetkovým poměrům a majetkovým poměrům poškozeného (§ 2921 odst. 2).
17. V konkrétním případě je nárok na omluvu za nepravdivé nařčení ze znásilnění požadován výlučně po 1. žalované, nikoli po 2. žalované jako její matce, když ta ostatně dohled v tomto směru, jak již uvedeno, zanedbala. 1. žalovaná si bez vědomí matky vše vymyslela, přičemž v té době jí bylo více než dvanáct let, avšak méně než třináct let. Její odpovědnost za nemajetkovou újmu proto nelze podřazovat pod § 2920 odst. 1 ve spojení s § 2894 odst. 2 o.z., nýbrž **vzhledem k věku pod § 2920 odst. 3 větu druhou** ve spojení s § 2894 odst. 2 o.z., a nutno ji tedy dovozovat pouze výjimečně.
18. Ve vztahu k první výjimce dle § 2920 odst. 3 o.z., tedy zda se 1. žalovaná dopustila činu povahy úmyslného trestného činu, není odvolací soud ve smyslu § 135 o.s.ř. nijak vázán závěry Policie ČR, která v jednání 1. žalované spatřovala skutkovou podstatu přestupku proti občanskému soužití, za který 1. žalovaná nebyla odpovědná, neboť v době spáchání přestupku nedovršila patnáctý rok svého věku.
19. Dle § 345 odst. 1 trestního zákoníku je trestný čin krivého obvinění definován tak, že kdo jiného lživě obviní z trestného činu, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta. Dle § 345 odst. 2 trestního zákoníku kdo jiného lživě obviní z trestného činu v úmyslu přivodit jeho trestní stíhání, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.
20. Vzhledem ke smyšlenému a závažnému charakteru nařčení žalobce z toho, že 1. žalovanou znásilnil a ta s ním čeká dítě, ohledně kterého 1. žalovaná policii uvedla, že si vše „*jen tak*“ vymyslela, lze vzhledem k rozumové a volní vyspělosti 1. žalované (jako žákyně šestého ročníku základní školy ve věku mezi dvanáctým a třináctým rokem věku) učinit logický závěr o existenci minimálně nepřímého úmyslu 1. žalované. Ve svém věku totiž 1. žalovaná musela nepochybně vědět, že lhát se nemá a znásilnění je trestný čin, a alespoň v obecné rovině musela vědět, že takové nařčení není žádná „*sranda*“ a je způsobilé žalobce značně poškodit, přičemž s tím musela být přinejmenším srozuměna. Nutno proto pro účely § 2920 odst. 3 o.z. dovodit, že se 1. žalovaná lživým obviněním žalobce ze znásilnění mohla dopustit **činu povahy úmyslného trestného činu**, tedy činu jinak trestného, majícího charakter krivého obvinění dle § 345 odst. 1 trestního zákoníku, u kterého se oproti odst. 2 nevyžaduje případný úmysl přivodit trestní stíhání.
21. I kdyby tomu tak ovšem nebylo, je ve hře také druhá výjimka dle § 2920 odst. 3 o.z., dle které má být újma způsobená nezletilým mladším třinácti let nahrazena tehdy, je-li to spravedlivé se zřetelem

k jeho majetkovým poměrům a majetkovým poměrům poškozeného. Pro tyto účely však nelze přehlížet zásadní skutečnost, že účelem celé nové koncepce deliktů odpovědnosti nezletilých je dle důvodové zprávy **snaha o omezování zadlužování nezletilých dětí**, tedy ochrana nezletilých dětí před vznikem peněžních závazků, které by na ně mohly mít rdousící efekt. Právě v tomto směru a pro tento účel nutno na zákonem uvedené kritérium majetkových poměrů nezletilého škůdce mladšího třinácti let i poškozeného nahlížet. Při hledání spravedlivé rovnováhy mezi zájmy škůdce a poškozeného se pak v případě nepeněžitelného plnění (omluvy) kritérium majetkových poměrů **zcela mívá svým účelem**, neboť zde vůbec nejde o ochranu dítěte před vznikem peněžitelného dluhu s cílem, aby dítě nevstupovalo do dospělosti s dluhem, který by na něj mohl mít rdousící efekt.

22. Platí zde, že jazykový výklad představuje pouze prvotní přiblížení se k aplikované právní normě. Je pouze východiskem pro objasnění a ujasnění si jejího smyslu a účelu (k čemuž slouží i řada dalších postupů, jako logický a systematický výklad, výklad *e ratione legis* atd.). Mechanická aplikace abstrahující, resp. neuvědomující si, a to buď úmyslně nebo v důsledku nevzdělanosti, smysl a účel právní normy, činí z práva nástroj odcizení a absurdity (např. nálezy Ústavního soudu ze dne 17. 12. 2007, sp. zn. Pl. ÚS 33/97).
23. Dle názoru odvolacího soudu je v těchto otázkách plně opodstatněno použití tzv. **teleologické redukce**, tedy zúžení významu normy pod hranice její dikce s ohledem na principy, hodnoty a účely, z nichž aplikovaná právní úprava vychází (k této metodě dotváření práva srov. blíže zejména rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 14. 9. 2011, sp. zn. 28 Cdo 2304/2011, či ze dne 3. 11. 2016, sp. zn. 28 Cdo 945/2016; dále viz též *Melzer, F.* Metodologie nalézání práva: úvod do právní argumentace. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2011, s. 252–253).
24. Vzhledem k tomu, že účelem § 2920 o.z., ve znění účinném od 1. 7. 2021, je ochrana nezletilého dítěte před vznikem peněžitých závazků, které by na něj mohly mít rdousící efekt, tedy účel dané úpravy nedopadá na omluvu jako na plnění nepeněžitelného. Teleologický výklad zde má přednost před výkladem jazykovým a v důsledku použití teleologické redukce tudíž nutno vykládat ustanovení § 2920 odst. 3 věty druhé ve spojení s § 2894 odst. 2 o.z. tak, že nezletilý mladší třinácti let odčiní jím způsobenou nemajetkovou újmu poskytnutím omluvy jako nepeněžitelného plnění tehdy, je-li to (bez zřetele na zákonem uvedené kritérium majetkových poměrů škůdce a poškozeného) **spravedlivé**. Zákonem uvedené kritérium majetkových poměrů škůdce a poškozeného se zde neuplatní, neboť se svým účelem týká pouze dluhů peněžitých a zcela se mívá s posuzovanou situací.
25. Jak již uvedeno, odvolací soud nepřehlídí celkový kontext věci (viz odst. 8 odůvodnění rozsudku odvolacího soudu), nicméně ani v takovém kontextu nelze tolerovat zcela smyšlené a veřejně učiněné nařčení žalobce ze znásilnění 1. žalované, zasahující jeho elementární čest a důstojnost (viz odst. 13 až 15 odůvodnění rozsudku odvolacího soudu). V konkrétním případě je naprosto správné, spravedlivé, výchovné a přiměřené, aby 1. žalovaná (v té době žákyně šestého ročníku základní školy ve věku mezi dvanácti a třinácti roky) žalobci poskytla osobní písemnou omluvu za vymyšlené nařčení ze svého znásilnění, učiněné veřejně před dalšími žáky základní školy.
26. Ustanovení § 31 o.z. zakotvuje vyvratitelnou domněnku, podle níž každý nezletilý, který nenabyl plně svéprávnosti, je způsobilý k právním jednáním co do povahy **přiměřeným rozumové a volní vyspělosti nezletilých jeho věku**. Rozumovou vyspělostí se rozumí schopnost posoudit následky svého vlastního jednání, volní vyspělostí schopnost své jednání ovládnout (nálezy Ústavního soudu ze dne 15. 12. 2017, sp. zn. II. ÚS 1864/16). Jak uvedl i Ústavní soud, nezletilé dítě ve věku dvanácti let je zpravidla způsobilé k tomu, aby mohlo nástupem do dopravního prostředku uzavřít platnou přepravní smlouvu s vědomím, že mu tím vzniká povinnost zaplatit stanovené jízdné (nálezy Ústavního soudu ze dne 15. 12. 2017, sp. zn. I. ÚS 1175/14).

27. Žákyně šestého ročníku základní školy si jako nezletilé dítě mezi dvanáctým a třináctým rokem věku nepochybně musí být z hlediska své rozumové vyspělosti vědoma podstaty a závažnosti toho, pokud někoho před druhými smyšleně označí za pachatele trestného činu, zvláště pak násilného trestného činu sexuální povahy spáchaného na dítěti, a z hlediska volní vyspělosti by současně měla být schopna své jednání (bez ohledu na existenci nepřátelského poměru k difamované osobě) ovládnout. Je proto správné a výchovné, aby se za takové smyšlené a veřejně učiněné nařčení 1. žalovaná žalobci omluvila a uvědomila si tak, že lhát se nemá, protiprávní čin má své následky a prostá omluva je projevem běžné lidské slušnosti, což ji může **v souladu s jejím nejlepším zájmem** (čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte), zahrnujícím také výchovu k posilování úcty k lidským právům a základním svobodám [čl. 29 odst. 1 písm. b) Úmluvy], **pozitivně formovat do budoucna**.
28. Nárokovaný stručný obsah omluvy, věcně zachycující podstatu jejího protiprávního zásahu, jakož i nárokovaná forma omluvy osobním dopisem, jsou pro tyto účely rovněž zcela přiměřené. Je ukládána povinnost k prosté osobní omluvě, nikoli omluvě veřejné (která by mohla být v rozporu s jejím nejlepším zájmem spojena s nepřiměřenou traumatizací nezletilé), přestože neoprávněný zásah 1. žalované veřejně učiněn byl. V principu nejde o to, aby 1. žalovaná za trest stokrát napsala, že lhát se nemá, nýbrž zde za účelem poskytnutí satisfakce difamované osobě plně postačí jeden stručný omluvný dopis.
29. Jde tudíž o řešení, které spravedlivě zohledňuje nejen právo žalobce na poskytnutí satisfakce za neoprávněný zásah 1. žalované, nýbrž i hledisko nejlepšího zájmu dítěte (čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte), zahrnující také jeho výchovu k posilování úcty k lidským právům a základním svobodám [čl. 29 odst. 1 písm. b) Úmluvy]. I Úmluva o právech dítěte počítá s tím, že svoboda projevu dítěte dle čl. 13 odst. 1 není absolutní a dle čl. 13 odst. 2 písm. a) podléhá naopak omezením, která stanoví zákon a jež jsou nutná k respektování práv nebo pověstí jiných.
30. Lze tedy uzavřít, že smyšleným a veřejně učiněným nařčením žalobce ze znásilnění, objektivně způsobilým dotknout se žalobce na jeho osobnosti, došlo dle § 2910 o.z. (první skutkové podstaty) ke vzniku civilní deliktní odpovědnosti 1. žalované za zaviněný neoprávněný zásah do absolutního (v soukromoprávním významu) práva žalobce na ochranu jeho elementární cti a důstojnosti (§ 81 odst. 2 o.z.). Proto byla 1. žalované za podmínek § 2920 odst. 3 věty druhé ve spojení s § 2894 odst. 2 o.z. uložena povinnost k odčinění nemajetkové újmy (§ 2956, § 2951 odst. 2 o.z.) omluvným dopisem žalobci.
31. Zcela jinak je tomu ovšem s uplatněním nároků žalobce na omluvu 1. žalované ohledně údajných **dalších výroků 1. žalované**, i kdyby byla jejich existence prokázána.
32. Zamítnutí žaloby ohledně údajného výroku 1. žalované, že děti žalobce jsou „špíny zlodějské“, **které skončí v past'áku**, je totiž správné již jen ze soudem prvního stupně naznačeného důvodu, že výrok se týkal osob odlišných od žalobce, a žalobce tedy nemá aktivní legitimaci domáhat se v rámci ochrany své osobnosti **ochrany osobnosti jiných osob**. Nejde zde typově ani o žádný z případů, v nichž by mohla být dána aktivní legitimace k ochraně osoby blízké, tedy o případy dle § 78 odst. 2 a 3 o.z. (neoprávněný zásah do jména) ani dle § 82 odst. 2 o.z. (postmortální ochrana osobnosti). Odvolacímu soudu je současně z úřední činnosti známo, že děti žalobce L.T. a L.T. se v tomto směru z titulu ochrany osobnosti domáhají vlastních nároků, o kterých bylo dosud nepravomocně rozhodnuto rozsudkem Okresního soudu v Blansku ze dne 10. 2. 2025, č. j. 9 C 2/2013-181, a věc je nyní řešena u zdejšího odvolacího soudu pod sp. zn. 70 Co 103/2025.
33. V nyní posuzovaném případě nemůže být žaloba důvodná ani ohledně dalšího údajného výroku 1. žalované, že **žalobce skončí ve vězení**, i kdyby byl takový výrok 1. žalované prokázán. Z hlediska kategorizace výroků by měl takový výrok charakter hodnotícího úsudku, přičemž

skutkový základ pro takový úsudek by měl oporu v trestné činnosti žalobce, který byl opakovaně trestán v České i Slovenské republice (viz opis z evidence rejstříku trestů), přičemž trestné činnosti se dopustil i vůči i 2. žalované jako matce 1. žalované a byl také policejně a soudně vykázán pro osvědčené domácí násilí vůči ní (viz odst. 8 odůvodnění rozhodnutí odvolacího soudu). Dané skutečnosti by nepochybně vytvářely **dostatečný skutkový základ pro takový hodnotící úsudek**, nadto z úst dítěte ve věku dvanácti let, kdyby obdobný výrok učinilo.

34. Ve vztahu k **2. žalované** soud prvního stupně přiléhavě vyšel z východiska, že její oznámení učiněná na policii jsou zásadně **kryta zákonnou licencí jako okolností vylučující neoprávněnost zásahu**, neboť dle ustálené soudní praxe (včetně stanoviska občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 14. 4. 2010, sp. zn. Cpjn 13/2007) je neoprávněnost zásahu do osobnostních práv vyloučena tam, kde k němu došlo v rámci výkonu jiného subjektivního práva či povinnosti stanovených zákonem s výjimkou případů, kdy se ten, kdo právo či povinnost vykonává, dopustí excesu. Lze souhlasit i s názorem soudu prvního stupně, že v tomto směru posuzovanými podáními oznámení ze strany 2. žalované **k žádnému excesu nedošlo**.
35. V celkovém kontextu věci nelze přehlížet, že byť byla řada oznámení 2. žalované na žalobce (stejně jako oznámení učiněných v opačném gardu žalobcem na 2. žalovanou) odložena, žalobce byl v dalších případech opakovaně uznán vinným z páchání trestné činnosti, jejíž obětí byla právě 2. žalovaná (viz odst. 8 odůvodnění rozsudku odvolacího soudu).
36. Dovojuje-li pak žalobce ve svém odvolání existenci excesu při podání oznámení 2. žalované ve věci výměny vložky v zámku na brance u domku, řešené pod sp. zn. KRPB-104820/PŘ-2022-06011, pak 2. žalovaná při podání oznámení vůbec neuvedla, že má podezření na žalobce, ale na jeho kamaráda M.B. Jak již uvedeno, žalobce nemá aktivní legitimaci domáhat se v rámci ochrany své osobnosti ochrany osobnosti jiných osob. Nadto z obsahu spisu nevyplývá žalobcem tvrzená skutečnost, že zámek vyměnil na základě pokynu 2. žalované její bratr, a věc byla dne 7. 6. 2022 odložena bez obdobného zjištění s tím, že nebyly zjištěny skutečnosti odůvodňující podezření, že přestupek spáchala určitá osoba. Žalobcem tvrzená skutečnost nevyplývá ani z vyrozumění o prošetření postupu policejního orgánu ze dne 26. 7. 2022.
37. Dovojuje-li dále žalobce v odvolání existenci excesu při podání oznámení 2. žalované ve věci krádeže psa, pak ve vztahu k podání oznámení 2. žalované, šetřeného policií pro podezření z porušování domovní svobody a krádež psa, se žalobce satisfakce domáhá ohledně podání oznámení, vedeného pod sp. zn. KRPB 93302/TČ-2022-060111. Z listin obsažených v policejním spisu, provedených odvolacím soudem k důkazu, k tomu vyplývá, že 2. žalovaná dne 27. 4. 2022 policii uvedla, že jí dne 26. 4. 2022 telefonovala dcera, že pes zmizel ze zahrady. V této souvislosti 2. žalovaná policii uvedla, že je přesvědčena, že psa z pozemku odcizil již zmíněný kamarád žalobce M.B. a jelikož by pes nepustil na pozemek žádnou cizí osobu, tak s největší pravděpodobností šel pan B. pro psa s dětmi žalobce, které pes zná a neublížil by jim. Výslovně přitom uvedla, že žalobce byl v době odcizení psa s ní v autobusu. I zde tedy opět platí, že žalobce nemá aktivní legitimaci domáhat se v rámci ochrany své osobnosti ochrany osobnosti jiných osob.
38. Nadto se v této věci v žádném případě nemůže jednat o exces 2. žalované při podání oznámení z krádeže psa. Přestože byla věc odložena, nelze přehlížet zásadní zjištěné skutečnosti ani rozpory ve skutečnostech sdělených M.B. a nezletilým L.T.,s nimiž se policie při odložení věci nijak nevypořádala. Dle úředního záznamu ze dne 28. 4. 2022, sepsaného policejní inspektorkou I.J., jí totiž dne 25. 4. 2022 ohledně psa telefonoval žalobce a po sdělení, že policie není kompetentní k rozhodnutí, komu pes patří, ji obvinil z rasismu a řekl, že pošle svého kamaráda a ten psa z pozemku 2. žalované vezme. Právě tak jsou očividné rozpory ohledně toho, jak se měl pes k žalobci domů vlastně dostat. M.B. totiž policii uvedl, že jej dne 25. 4. 2022 telefonicky požádal

žalobce, aby syna žalobce Lukáše vyzvedl ze školy, a při cestě od školy poté oba viděli na ulici volně pobíhat psa, kterého společně odvedli k nim domů. Naopak syn žalobce L.T. v rozporu s tím uvedl, že toho dne nebyl ve škole, protože mu bylo špatně, tak ráno zavolal žalobci a ten mu řekl, ať do školy nechodí. Zůstal proto doma a pak mu žalobce zavolal, ať vyzvedne sestru L. v družině, přičemž psa našli, když L. vyzvedl a šli domů.

39. Vzhledem k nutnosti posouzení jednání 2. žalované pohledem *ex ante* jsou zde ve vztahu k podání oznámení pro krádež psa ze dne 27. 4. 2022, při jehož šetření nadto byly zjištěny výše uvedené skutečnosti a rozpory (tedy dokonce i policejní inspektorce žalobcem avizovaný předchozí záměr svévolně se zmocnit psa s využitím kamaráda a nesoulad ve verzích osob, které měly psa údajně najít), zcela irrelevantní pozdější žalobcem v odvolání akcentované skutečnosti, vyplývající z usnesení přestupkové komise města Blanska ze dne 30. 6. 2023, sp. zn. SMBK 21916/2023/PRÁV-28 a SMBK 17199/2023/PRÁV-31. Předmětná rozhodnutí se týkala oznámení 2. žalované ohledně toho, že žalobce se měl ve specifikované dny v únoru, březnu a dubnu 2023 snažit zbavit držby psa a tou i přes její nesouhlas zatížit 2. žalovanou. Pro posouzení tvrzeného excesu 2. žalované ze dne 27. 4. 2022 ohledně oznámení pro krádež psa však pohledem *ex ante* nejsou vůbec podstatné skutečnosti, k nimž došlo až se zhruba ročním odstupem, tedy že se zhruba ročním odstupem již 2. žalovaná psa od žalobce nechtěla a podala v tomto směru další oznámení, za které se nadto žalobce satisfakce vůbec nedomáhá, ani to, že 1. žalovaná naopak napsala dne 6. 3. 2023 synovi žalobce L.T. SMS s dotazem ohledně vrácení psa, aby mohly nastavit kameru a zavolat policii. Určující jsou zde okolnosti uvedené v odst. 37 a 38 odůvodnění rozsudku odvolacího soudu a nutnost posouzení jednání 2. žalované pohledem *ex ante*, v jehož rámci nelze její exces dovodit.
40. Posuzovaná jednání 2. žalované proto nelze hodnotit jako excesivní, tím spíše pak s ohledem na celkový kontext věci (odst. 8 odůvodnění rozsudku odvolacího soudu) a zásadu *singularia non sunt extendenda*, podle které není možno otázky excesu jako výjimky z výkonu zákonné licence vykládat rozšiřujícím způsobem.
41. Se zřetelem k uvedenému odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně dle § 220 odst. 1 o.s.ř. změnil toliko ve vztahu k omluvě 1. žalované za smyšlené nařčení ze znásilnění a ve zbytku jej jako ve výsledku věcně správný potvrdil dle § 219 o.s.ř., a to včetně výroku o povinnosti žalobce nahradit náklady řízení 2. žalované (§ 142 odst. 1 o.s.ř.).
42. Protože ve vztahu mezi žalobcem a 1. žalovanou došlo k částečné změně rozhodnutí soudu prvního stupně, odvolací soud v tomto směru rozhodl nejen o náhradě nákladů odvolacího řízení, ale originálně také o náhradě nákladů řízení před soudem prvního stupně dle § 224 odst. 2 o.s.ř. Žalobce měl věcný úspěch ohledně 1 ze 3 žalovaných výroků 1. žalované (tedy co do 1/3) a 1. žalovaná naopak ohledně 2 ze 3 napadaných výroků (co do 2/3). Po odečtení míry svého úspěchu by měl proto žalobce vůči 1. žalované na základě § 142 odst. 2 ve spojení s § 224 odst. 1 a 2 o.s.ř. povinnost hradit poměrnou část náhrady nákladů řízení před soudy obou stupňů v rozsahu 1/3. Vzhledem k tomu, že 1. žalovaná byla zastoupena advokátem jako opatrovníkem jmenovaným usnesením Okresního soudu v Blansku ze dne 1. 12. 2023, č. j. 0 P 84/2023-189, nicméně náklady na její zastoupení vznikají státu. K náhradě nákladů, o jejichž výši bude později rozhodnuto, by proto měl být žalobce povinen státu dle § 149 odst. 2 o.s.ř. Nicméně žalobce byl usnesením soudu prvního stupně ze dne 2. 11. 2022, č. j. 11 Nc 6501/2022-22, osvobozen od soudních poplatků, přičemž dle § 148 odst. 1 o.s.ř. nelze v takovém případě povinnost k náhradě nákladů řízení státu uložit. Nedávalo by dobrý smysl, aby tomu bylo dle § 149 odst. 2 o.s.ř. jinak, přestože dané ustanovení ve svém textu s takovou situací výslovně nepočítá. Odvolací soud proto rozhodl, že žalobce, 1. žalovaná ani Česká republika nemají ve vzájemných vztazích právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

43. O náhradě nákladů odvolacího řízení ve vztahu mezi žalobcem a 2. žalovanou rozhodl odvolací soud na základě zásady úspěchu ve věci podle § 142 odst. 1 o.s.ř. za použití ustanovení § 224 odst. 1 o.s.ř. tak, že neúspěšný žalobce je k jejich náhradě povinen úspěšné 2. žalované k rukám jejího zástupce (§ 149 odst. 1 o.s.ř.). Výše 2. žalovanou v odvolacím řízení účelně vynaložených nákladů řízení činí částku 15 669,50 Kč a sestává z:
- odměny za zastoupení u 1 úkonu právní služby (vyjádření k odvolání) ve výši 3 100 Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. a), § 11 AT, ve znění účinném do 31. 12. 2024] s 1 režijním paušálem 300 Kč (§ 13 odst. 4 AT, ve znění účinném do 31. 12. 2024),
 - odměny za zastoupení u 1 úkonu právní služby (účast u odvolacího jednání) ve výši 9 100 Kč [§ 7, § 9a odst. 1 AT, ve znění účinném od 1. 1. 2025] s 1 režijními paušálem 450 Kč (§ 13 odst. 4 AT, ve znění účinném od 1. 1. 2025),
 - náhrady za daň z přidané hodnoty ve výši 2 719,50 Kč (§ 137 odst. 3 o.s.ř.).
44. Pokud zástupce 2. žalované nárokoval další úkon právní služby v podobě prostudování spisu dne 29. 5. 2025, tedy několik dnů před jednáním odvolacího soudu dne 4. 6. 2025, nemohl mu být přiznán ani na základě případné analogické aplikace § 11 odst. 1 písm. f) AT, dopadajícího primárně na trestní řízení, a to již jen z důvodu jeho neúčelnosti. Odvolání žalobce totiž bylo zástupci 2. žalované doručeno již soudem prvního stupně, ten se k němu písemně vyjádřil a v soudním spise nedošlo od té doby v odvolacím řízení, v němž zásadně nejsou přípustné nové skutečnosti a důkazy, k žádným změnám, které by nahlížení do spisu ospravedlňovaly jako účelně vynaložený úkon právní služby. Nemůže proto být pravdou, že by se zástupce 2. žalované nemohl bez nahlížení do spisu na jednání adekvátně připravit. Bylo by naprosto nepřiměřené přenášet náklady na takový úkon v rámci náhrady nákladů řízení na žalobce, což se týká i nárokové náhrady za ztrátu času cestou za situace, kdy sídlo zástupce 2. žalované je v Brně a přesun z něj zabere jen několik minut jízdy autem (dle Google Maps jde o 9 minut jízdy). Nejde tedy o situaci, kdy by advokátu náležela náhrada za čas promeškaný v souvislosti s poskytnutím právní služby při úkonu prováděném v místě, které není sídlem advokáta, ve smyslu § 14 odst. 1 písm. a) AT. Zástupcem 2. žalované činěný odkaz na nález Ústavního soudu ze dne 23. 9. 2005, sp. zn. IV. ÚS 215/05, na tom nemění ničeho. Je totiž jisté pravdou, že před jazykovým výkladem má přednost výklad teleologický (viz i odst. 22 odůvodnění rozsudku odvolacího soudu), nicméně právě v rámci teleologického výkladu nutno zohlednit blízkou vzdálenost sídla advokátní kanceláře a nepatrnou délku potřebného přesunu k odvolacímu soudu, jakož i skutečnost, že není absolutně obvyklé, aby takovou náhradu zástupci z Brna nárokovali. Opominout nelze ani to, že soud je povinen dbát, aby v řízení nedocházelo ke zneužívání práv (§ 2 a § 6 o.s.ř.). Celkovou 2. žalované přiznanou výši náhrady nákladů odvolacího řízení 15 669,50 Kč nelze vzhledem k charakteru věci a účelně učiněným právním službám pokládat za nepřiměřeně nízkou, tím spíše pak ve spojení s náhradou nákladů řízení před soudem prvního stupně.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je dovolání přípustné za předpokladu, že dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak. Dovolání se podává k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím soudu, který rozhodoval ve věci v prvním stupni, ve lhůtě do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu.

Jen proti výroku o náhradě nákladů řízení není dovolání přípustné [§ 238 odst. písm. h) o.s.ř.].

Nesplní-li povinný řádně a včas povinnost uloženou vykonatelným rozhodnutím, může se oprávněný domáhat soudního výkonu (exekuce) rozhodnutí.

Brno 4. června 2025

JUDr. Michal Ryška v. r.
předseda senátu